

Prosjektbeskrivelse

Kanalen som byrom

1 Bakgrunnen for prosjektet

I Byplan for Tønsberg er et av målene for byutviklingen å «sikre og styrke tilgjengelighet til byens blå åre – Kanalen». Videre står det at byen skal være et attraktivt regionsenter for innbyggere, besøkende og næringsliv. Definert i strategisk næringsplan som de tre B'ene; Bo, Besøk og Bedrift.

Tønsberg kommune har et mål om at 50% av all boligutvikling skal skje som fortetting og transformasjon innenfor byplanområdet. Samtidig er det ønskelig å legge til rette for en variert befolkningssammensetning ved å gjøre det attraktivt for barnefamilier å bo i byen. Dette gjør planlegging og utforming langs Kanalen og andre parker og byrom i Tønsberg så viktig.

Tilgang på natur-, friluftsområder og parker er viktige kvaliteter som kan bidra til å redusere stress, skape møteplasser og generelt gjør folk mer aktive og friske. Håpet er at ved å skape attraktive og grønne områder i byen med forbindelser til friluftsområder utenfor bykjernen vil kanskje de som bor i byen oftere la bilen stå og legge gå- eller joggeturen lokalt. Da reduserer vi også klimagassutslipp og bidrar til et mer bærekraftig samfunn. I tillegg kan grøntområder bidra til å håndtere klimaendringer, styrke naturmangfoldet og binde CO².

Prosjektet *Kanalen som byrom* skal bidra til å nå disse målsetningene.

Det at Kanalen ligger midt i sentrum er en eksisterende kvalitet og et konkurransefortrinn som vi skal videreutvikle og utnytte enda bedre enn i dag. Vi må sørge for å forvalte sjøfronten på en god og bærekraftig måte for fremtidige generasjoner.

«Brygga» er et vellykket byplangrep fra 80/90-tallet. I stedet for å rive den gamle bebyggelsen langs brygga ble det bestemt at de skulle bevares og fylles med nytt liv. Resten av historien kjenner de fleste; det ble bygget en bred brygge på utsiden med gjesteplasser for fritidsbåter, de gamle byggene ble restaurert og fylt opp med populære restauranter på solsiden ut mot Kanalen. I dag er «Brygga i Tønsberg» landskjent for sitt yrende folkeliv, spesielt sommerstid.

Det er siden 1990-tallet bygget ut flere områder med moderne boligbebyggelse langs Kanalen. Transformasjonen av den gamle verftsindustrien på Kaldnes har alene bidratt til etablering av hundrevis av bynære boliger og arbeidsplasser. De som bor og jobber her er ikke avhengig av bil for å komme seg fra A til B og bidrar på den måten til økt byliv og aktivitet i sentrum. Men, utviklingen her har også høstet kritikk med argumenter om at det bygges for høyt og ensformig med for dårlig kvalitet på arkitektur og offentlige arealer. Og videre at det bygges for tett på sjøfronten uten at det tas hensyn til eksisterende bebyggelse rundt.

Det er flere transformasjonsområder som om få år er modne for utvikling langs Kanalen. Klare føringer vil gi forutsigbarhet for alle parter knyttet til ønsket videre vekst og utvikling i dette bynære området, herunder utvikling av bynære næringslokaler, boliger og annen aktivitet i og langs Kanalen. Intensjonen med Kanalen som byrom er at videre utvikling skal skje på bylivets og det blågrønne elements premisser.

Prosjektet er forankret i Byplanens målsetninger og gjennom sak om «budsjett og økonomiplan for 2020-2023» (BY-sak 19/12022).

2 Prosjektets formål, mål og avgrensning

2.1 Prosjektets formål

«Kanalen som byrom» skal sikre at Tønsbergs befolkning og besøkende får tilgang til et sammenhengende og sjønært rekreasjonsareal av god kvalitet langs begge sider av byens blå åre - Kanalen. Dette byrommet skal bidra at folk trives med å besøke, bo og jobbe i Tønsberg.

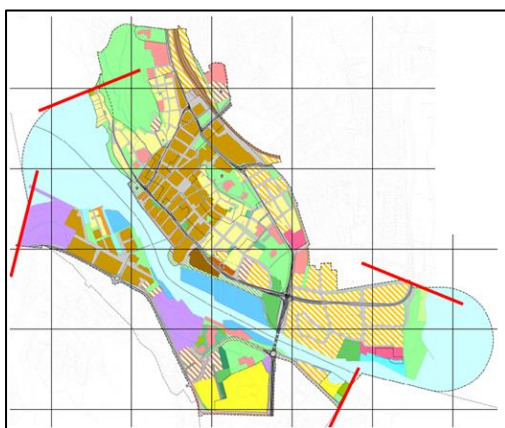
2.2 Prosjektets mål

Prosjektet «Kanalen som byrom» skal:

- resultere i en mulighetsstudie med anbefalte strategier og løsninger for utvikling av byrommet langs Kanalen, som skal legges frem til politisk behandling rundt årsskiftet 2020/21. Det skal på bakgrunn av mulighetsstudien lages en handlingsplan for gjennomføring av midlertidige og endelige tiltak.
- finne løsninger som gjør hele sjøfronten langs Kanalen tilgjengelig for allmennheten (med unntak av den bevaringsverdige trehusbebyggelsen i Nordbyen)
- gi økt forutsigbarhet for kommune, næringsliv, eiendomsutviklere, kulturliv og andre aktører som planlegger å sette i gang utvikling og aktivitet langs Kanalen – både på vannflaten og på land.
- anbefale løsninger for opparbeidelse av trygge, helhetlige, aktivitetsskapende og estetiske rekreasjonsarealer som binder sammen områdene langs Kanalen.
- fokusere på bærekraftige løsninger og hvordan områdene langs Kanalen kan bidra til å kutte klimagassutslipp.
- anbefale løsninger som sikrer klimatilpasning, biologiske mangfold og god folkehelse gjennom f.eks. å tilrettelegge for stormflo/ havnivåstigning og legge til rette for å etablere aktivitetsløyper/parker/naturelementer på begge sider av Kanalen.
- gjennomføres med vekt på samskaping og involvering av innbygger og andre interessenter.

2.3 Prosjektets avgrensning

Kanalen som byrom omfatter områdene langs Kanalen innenfor Byplanområdet som vist innenfor de røde linjene i illustrasjonen under. En mer detaljert avgrensning vil bli gjort senere i arbeidet.

Prosjektet skal omfatte arealer til allmennheten på begge sider av Kanalen som gater, plasser, parker, torg, byrom, brygger, stier, strandlinje og vannflater i et definert område langs Kanalen.

Det betyr at prosjektet ikke skal ta stilling til formålsendringer eller byggehøyder. Men, prosjektet vil allikevel kunne legge premisser for dette gjennom f.eks. å anbefale byggegrenser mot bebyggelse og sjø, siktlinjer og/eller sette konkrete kvalitetskrav til de blågrønne arealene.

Kommunen ønsker i dette prosjektet å fokusere på kvalitetene ved de blågrønne arealene langs Kanalen og innholdet/utforming av disse. Og det anses som naturlig at formålsendring og byggehøyder avgjøres i neste byplanrullering. Da vil mulighetsstudien og anbefalingene fra «Kanalen som byrom» ligge til grunn, og være førende for vurderinger knyttet til formålsendringer, byggehøyder og andre aktuelle temaer.

3 Prosjektorganisering og medvirkning

3.1 Ansvarsfordeling

- Prosjektbestiller: Kommunalsjef samfunns- og næringsutvikling Geir Viksand
- Prosjekteier: FKS v/ Magnus Ciril Martin
- Prosjektleder: Cathrine Heisholt
- Medansvarlig: Emilie Lassen Bue
- Styringsgruppe: Samfunns- og næringsutviklings ledergruppe og består av kommunalsjef Geir Viksand og følgende virksomhetsledere: Magnus Ciril Martin (Folkehelse, klima og stedsutvikling), Øystein Hjørnevik (Næring), Svenn Terje Venjum (Eiendomsutvikling), Per Henning Johannesen (NAV) og Mona Bondevik (Miljørettet helsevern).
- Politisk involvering: Prosjektet er forankret i Byplan og er tildelt midler via sak om budsjett og økonomiplan for 2020-2023 (BY-sak 19/12022). Tønsbergs politikere vil bli invitert til å delta på medvirkning underveis i prosjektet og vil få mulighetsstudien til sluttbehandling. Utvalg for miljø, teknikk og næring holdes orientert om prosjektets framdrift, og få saken til politisk behandling rundt årsskiftet 2020/21.

3.2 Organisering av prosjektet

Prosjektleder er ansvarlig for å styre prosjektet i henhold til denne prosjektbeskrivelsen og sikre framdrift, økonomioppfølging, leveranser og kvalitet.

Medansvarlig skal fungere som prosjektstøtte og sparringspartner for prosjektleder, samt fungere som vikar ved behov.

Det etableres en tverrfaglig referansegruppe, enkeltpersoner i denne kan i hele/deler av prosjektet bli mer aktivt involvert i løpet av prosjektperioden. Deltagere i referansegruppa representerer fag- og/ eller interesser som prosjektet må forholde seg til eller ha informasjon fra. Referansegruppa vil være en viktig informasjonsleverandør til konsulentene i mulighetsstudiet.

Følgende personer foreslås til referansegruppen (alles deltakelse er ikke bekreftet):

Navn	Representere
Cecilie B. Sørumshagen	Tønsberglivet/ Handlingsprogram for sentrum
*Kommer	VTFK
Elisabet Finne	Plan
Anders Nygaard	Kultur/idrett
Ingvild Hersvik	Kunst/kultur
Trond Brun	Havn
Oddbjørn Myhren	Drift
Hanna Fossen-Thaugland	Klima
Ole Thommassen Grejs	Folkehelse

*Kommer	Barn/unge
*Kommer	Ungdomsråd/representant
*Kommer	Universell utforming/tilgjengelighet/ Mennesker med nedsatt funksjonsevne
Roger Herstad	Overvann/Klimatilpasning
Lene Stenersen, SVV	Bypakke Tønsberg og gatebruksplan

3.3 Medvirkning og innbyggerdialog

Medvirkning og innbyggerdialog er en viktig bærebjelke for prosjektet Kanalen som byrom og kommunen skal engasjere konsulent til å bistå med valg og gjennomføring av metode(r) og prosess. Valg av prosess og metode(r) vil derfor først bli bestemt når konsulent er på plass.

Vi har som mål at så mange som mulig skal engasjere seg og bidra med innspill til hvordan byens blågrønne lunge – Kanalen – skal bli. Vi tror, i tråd med kommunens nærdemokratiordning, at man i felleskap kommer frem til bedre løsninger – og at våre innbyggere har lyst til å engasjere seg i utformingen av et så viktig byrom.

Det vil derfor bli viktig å engasjere og involvere representanter for Tønsbergs innbyggere og besøkende, politikerne, regionale myndigheter, Tønsberglivet, arkitekter og byutviklere lokalt, eiendomsutviklere og næringsliv, kjente initiativtakere til aktivitet og utvikling langs Kanalen (som f.eks. aktivtetspark langs Kanalen og flytende badstue), miljøer for kultur og tradisjon (som f. eks. Kystkultursenteret, Vikingskiplauget og Kysten), miljøer for sport- og friluftsliv (som f.eks. båtforeninger, roklubben og kajakklubben).

Som en del av medvirkningsopplegget tas det sikte på å involvere utviklere, frivillighet og andre aktører kommunen er avhengig av å samarbeide med for å realisere utvikling og ønskede prosjekter langs Kanalen. For å få med alle sentrale aktører vil det bli gjort en kartlegging av pågående og kjente og mulige fremtidige prosjekter langs Kanalen.

Vi ønsker å ta i bruk pilotprosjekter og midlertidig opparbeidelse av byrom/aktiviteter som et virkemiddel i innbyggerdialogen. Eksempelvis kan prosjektet legge til rette for å etablere en midlertidig gangsti langs Kanalen i løpet av prosjektperioden – slik at folk kan *erfare* hvordan det kan bli i fremtiden.

4 Fremdriftsplan

Det er et mål å ferdigstille prosjektet og at det er politisk behandlet på nyåret i 2021. Endelig fremdriftsplan vil bli lagt frem etter at konsulent er valgt og vi er blitt enige om innhold og prosess for å nå prosjektmålene.

Foreslåtte anbefalinger og tiltak fra prosjektet som det er behov for å forankre juridisk skal tas inn i neste byplanrullering med oppstart i 2021.

Utbruddet av Corona-viruset vinteren 2020 kan komme til å påvirke fremdriftsplan og valg av opplegg knyttet til møtevirksomhet, medvirkning og innbyggerdialog.

5 Økonomi

Prosjektet har en bevilgning på kr. 900 000,- og har blitt tildelt støtte fra tidligere Vestfold fylkeskommune på kr. 200 000,-. Rammene for prosjektet er totalt 1,1 mill. kr.

Det er anslått å bruke 600 000,- på konsulent til å bistå med prosess, kunnskapsgrunnlag og mulighetsstudie.

Det vil bli lagt frem en plan for bruk av resterende midler når endelig fremdriftsplan er utarbeidet etter at konsulent er på plass. Vi ser for oss at øvrige midler skal gå til arrangementer i forbindelse med medvirkning og til pilotprosjekter som f.eks. midlertidig opparbeidelse av byrom/aktiviteter som et virkemiddel i innbyggerdialogen.